

Risalelerde Geçen Hadislerin Kaynakları Neden Yazılmamıştır, Hikmeti Nedir?

Risale-i Nurlar klasik tefsirlerde olduğu gibi ayet ve hadisleri baştan sona kadar inceleyen ve sıra üstüne giden bir tefsir değildir. Nurlar daha çok bu asrın hastalık ve problemlerine hitap eden ve ilham kaynaklı manevi bir tefsirdir. Bu sebeple ayet ve hadislerin nazım ve kalıpları ile değil, manevi ve remzi yüzleri ile meşguldür. Risale-i Nurlarda geçen ayetler altıyüz civarında, hadis ise bin civarındadır ki, sonradan bunların senet ve kaynakları ayrıca çalışılmıştır.

Risale-i Nurlar ekseri olarak dağda bayırda, hapishane köşelerinde zor şartlar içinde ilham ile yazıldığı için, klasik tefsirlerde olduğu gibi kaynak ve indeks çalışması daha sonraki dönemlerde talebeleri tarafından tanzim edilmiştir.

Risale-i Nurlarda ayet ve hadisler direkt orijinal metni ile yazıldığı için, kaynakları okuyanlara havale edilmiş oluyor. Bazen de senet ve kaynaklarını bizzat Üstad kendi veriyor. Nitekim On Dokuzuncu Mektup'ta üç yüze yakın mucize ezberden senet ve kaynakları ile yazdırılmıştır.

Üstad, genelde hadisleri lafız olarak değil, mana olarak kullanıyor. Yani lafzı bil hadis şeklinde değil, hadis-i bil mana şeklinde kullanıyor ki bu da caizdir. Üstad buna şu ibareler ile ifade ediyor:

"İHTAR: Şu risalede çok ehâdis-i şerife nakletmişim. Yanımda kütüb-ü hadisiye bulunmuyor. Yazdığım hadislerin lâfzında yanlışımlı varsa, ya tashih edilsin, veyahut '*hadis-i bilmânâdır*' denilsin. Çünkü, kavli-râcih odur ki, '*Nakl-i hadis-i bilmânâ caizdir.*' Yani, hadis-i yalnız mânâsını alıp, lâfzını kendi zikreder. Madem öyledir; lâfzında yanlışımlı varsa, hadis-i bilmânâ nazarıyla bakılsın."(1)

(1) bk. [Mektubat, On Dokuzuncu Mektup.](#)